

Ställningstagande till att avstå från hjärt- lungräddning (Ej HLR)

Riktlinje avsedd för kommunal
hälso- och sjukvård i Örebro län

Ställningstagande till att avstå från hjärt-lungräddning (Ej HLR)

Riktlinje avsedd för kommunal hälso- och sjukvård i Örebro län

Författad av: Arbetsgrupp under SAMS - Caroline Eklöf, Marjut Alfalk, AnnaLena Nilsson och Terese Anerös, Medicinskt ansvariga sjuksköterskor (MAS) samt Björn Strandell, Medicinsk rådgivare, Hälsovalsenheten Region Örebro län

Beslutad av: AU för Chefsgrupp social välfärd samt vård och omsorg

Innehåll

1. Inledning	4
2. Ställningstagande till Ej HLR	4
2.1 Giltighet och omprövning av Ej HLR beslut tagna inom kommunal hälso- och sjukvård	4
2.2 Tillfälligt Ej HLR beslut efter utskrivning från slutenvården.....	4
2.3 Utskrivande läkare ansvarar för att.....	4
3. Luftvägsstopp vid Ej HLR-beslut	5
4. Etiska riktlinjer för hjärtstopp inom kommunal hälso- och sjukvård	5
5. Dokumentation om att avstå från att utföra HLR (Ej HLR)	6

1 Inledning

Riktlinjen tydliggör hur beslut tas för att inte utföra hjärt-lungräddning för patienter inom kommunal hälso- och sjukvård.

Riktlinjen bygger på [Etiska riktlinjer för hjärt- och lungräddning \(HLR\)](#).

2 Ställningstagande till Ej HLR

Ett ställningstagande till Ej HLR innebär att ansvarig läkare på förhand bestämmer att HLR inte ska utföras i händelse av ett plötsligt oväntat hjärtstopp.

Skäl som ligger till grund för ställningstagande till Ej HLR

- om behandling av läkare betraktas som utsiktslös eller inte bedöms gagna patienten
- om patienten vill avstå från HLR

Detta ställningstagande utesluter inte annan behandling som gagnar patienten eller åtgärd vid bevitnat luftvägsstopp-som kan leda till en HLR situation – se nedan under rubrik Luftvägsstopp vid ”Ej HLR”- beslut.

2.1 Giltighet och omprövning av Ej HLR beslut tagna inom kommunal hälso- och sjukvård

Fattat beslut gäller till dess beslutet omprövas genom att skriftligen bekräftas eller avslutas. Beslut som fattas på medicinska grunder som sammanhänger med det kroniska tillståndets dåliga prognos gäller sannolikt livet ut.

Beslut fattade grundande sig på patientens vilja om behandlingsbegränsning måste omprövas, eftersom patienter kan ändra sig i dessa frågor.

Beslut om Ej HLR gäller vid flytt mellan hemsjukvård, särskilt boende och korttidsenhet samt vid förändrat hälsotillstånd, men ska av läkare och sjuksköterska uppmärksammas och vid behov ompröva beslutet.

Ett ställningstagande till att avstå från HLR ska dokumenteras i patientens journal.

2.2 Tillfälligt Ej HLR beslut efter utskrivning från slutenvården

Beslut som fattas under vårdtiden på sjukhus kan vara tillfälligt giltig även efter utskrivning, fram till dess mottagande ansvarige läkare inom rimlig tid (**max 14 dagar**) har omprövat beslutet.

2.3 Utskrivande läkare ansvarar för att

- Bedöma om läkarbeslut om behandlingsbegränsning ska gälla efter utskrivning.
- Motivera behandlingsbegränsningar i slutanteckningen om ”ej HLR” ska kunna gälla även efter utskrivning från sjukhus.

Om uppföljning efter vårdperioden ska skötas av annan ansvarig läkare ska en remiss skickas till mottagande enhet för att ompröva beslutet.

Sjuksköterska ska via uppmärksamhetssymbolen (UMS) i NPÖ ta del av behandlingsbegränsningar där det framgår att ”Läkarbeslut finns om att inte utföra hjärt- och lungräddning”. Informationen ska även vara dokumenterad i slutanteckning från slutenvården.

Omrövning av tidigare beslut ”Ej HLR” sker i samverkan på kommande rond eller tidigare, om sjuksköterska eller läkare uppmärksammar behov.

3 Luftvägsstopp vid Ej HLR-beslut

Vid ett bevitnat akut luftvägshinder orsakat av främmande kropp som tex mat, vidtas åtgärder för att försöka avlägsna hindret genom ryggslag och buktryck. Om detta inte lyckas och situationen övergår i medvetslöshet/andningsstopp inleds HLR med bröstkompressioner oavsett tidigare beslut om Ej HLR*. Bröstkompressionerna syftar till att avlägsna andningshindret genom luftstöten.

Ambulans tillkallas via 112 när HLR påbörjas. Behåll kontakt med larmoperatören och fortsätt HLR tills personen andas normalt eller tills ambulanspersonalen tar över.

**(Vid hjärtstopp orsakat av syrebrist vid luftvägshinder är möjligheten stor att återfå cirkulation)*

[Länk HLR rådet luftvägsstopp.](#)

4 Etiska riktlinjer för hjärtstopp inom kommunal hälso- och sjukvård

- Patienter inom kommunal hälso- och sjukvård ska i händelse av plötsligt oväntat hjärtstopp behandlas med HLR. Legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal i kommunal verksamhet är skyldig att påbörja HLR. Omsorgspersonal bör starta HLR om de har kompetens till det.
- ”Ej HLR”-beslut ska respekteras både av sjukvårds- och omsorgspersonal.
- Det är den ansvariga läkarens uppgift att, efter samråd med patienten, om detta varit möjligt, tillsammans med sjuksköterska i vårdteamet avgöra om HLR ska utföras eller inte. Ett ställningstagande till HLR ska ingå som en del av vårdplaneringen. Ställningstagandet ska tydligt framgå i patientens vårdplan, vilket är särskilt viktigt i de fall målet för patientens vård är palliativt.
- Ett ställningstagande till HLR ska grundas på en individuell bedömning, där läkaren väger samman samtliga relevanta faktorer som aktuellt hälsotillstånd, prognos, risk i förhållande till nytta, patientens egen inställning till behandlingen och patientens egen bedömning av sin livskvalitet.
- Verksamhetschefen har det yttersta ansvaret för att se till att det finns säkra rutiner för dokumentation av ställningstagande, Ej HLR och att all personal har kännedom om dessa rutiner. Utformningen av rutinerna sker i samråd med den medicinskt ansvariga sjuksköterskan (MAS).

5 Dokumentation om att avstå från att utföra HLR (Ej HLR)

Beslutet om Ej HLR ska vara tydligt dokumenterat i respektive huvudmans journalsystem.

När ställningstagande tas om att hjärt-lungräddning inte ska utföras vid ett hjärtstopp ska läkare dokumentera detta i uppmärksamhetsinformation (UMS) samt länka till journalanteckning som båda visas i NPÖ.

 Särskild vårdrutin

2025-03-10 **Avsteg från vårdrutin: Läkarebeslut finns om att inte utf...** AKTUELL

Skebäcks vårdcentral mottagning, Region Örebro län

Avsteg från vårdrutin 2025-03-10 15:02

Antecknad av
Björn Strandell (Läkare)
Skebäcks vårdcentral mottagning, Region Örebro län

Avsteg
Läkarebeslut finns om att inte utföra hjärt-lungräddning

Giltighetstid
Från 2025-03-10

Aktuell
Ja

I kommunal hälso- och sjukvård har den enskilde en pärm eller mapp med aktuella dokument om den dagliga vården och omsorgen. Där ska kommunal blankett för ej HLR finnas.